

det uoverordentlig uheldigt, baade fra et praktisk og fra den offentlige Morals Standpunkt, hvis man skulde komme til at sætte Autoritetsstempel paa den Art Forretninger, og det vil ikke kunne undgaaes ved at vedtage Flertallets Forslag, saaledes som det her foreligger. Hvad angaar den Fare, som blev paapeget, navnlig af det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgfreds (S. Holm) med Hensyn til, at Fæstevæsenet skulde komme i Hænderne paa Folk, der ikke vare praktisk kyndige deri, da vil denne Fare næppe komme til at foreligge her i Kjøbenhavn. Der drives her flere private Fæsteforretninger, som virkelig i det Hele og Store ere drevne paa en hæderlig og ordentlig Maade, og der er ikke nogen Grund til at antage, at Kommunalbestyrelsen vil vægre sig ved at give saadanne Forretningers Indhavere Autorisation; man kan ikke antage, at Kommunalbestyrelsen vil tage nye, uprøvede Folk til at drive denne vanskelige og indvilliede Fæsteforretning; naar der findes ordentlige og dertil egnede Folk, ville de sandsynligvis faae Autorisation. I hvert Tilfælde vil Autorisationen ikke føre til saa uheldige Konsekvenser i Kjøbenhavn som i Kjøbstæderne. Det vil blive nødvendigt at autorisere flere Personer i Kjøbenhavn, og Publikum vil da kunne have Valget mellem Flere. Man vil her ikke risikere den store Ulempe, som Autorisationssystemet kan medføre i mindre Samfund, at der kun bliver En at holde sig til, og denne En ikke duer. Det er den Hensigt jeg vil gjøre til det ærede Udvalgs Flertal. Jeg har ikke stillet Ændringsforslag i saa Henseende, idet jeg mener, at denne Tanke, hvis Udvalget anser den for egnet til at bygge videre paa, maatte af det kunne indarbejdes i Forslaget, som det iøvrigt foreligger. Det vilde tillige glæde mig at høre, hvorledes det ærede Mindretal, og særlig den høitærede Justitsminister, vil stille sig til denne Tanke.

Sausen (Svendborg Amts 2den Valgfreds): I Følge den Udtalelse, vi hørte nylig fra den høitærede Minister, er han fremdeles bange for den fri Konkurrence. Jeg tror ikke, det er den rette Brug af Udtrykket den fri Konkurrence. Man forstaar selvfølgelig ved dette Udtryk, at Forskjellige kunne udbyde den samme Vare til forskjellige Priser; men deraf er slet ikke her Tale. I Følge Ændringsforslagene og ogsaa i Følge Ministerens Forslag, er der, eller vil der jo blive fastsat Taxter for disse Forretninger, hvorefter der er Tale. Den eneste Konkurrence, hvorefter der er Tale, er, at den ene Fæstemand er humanere end

den anden, forstaar bedre at omgaaes Folk, behandler dem paa en smukkere Maade og derved faar et godt Ord paa sig, saa at man særlig søger ham fremfor Andre. Den fri Konkurrence, mener jeg, er slet ikke forsættelig, forsaavidt man forstaar Ordene saaledes. Den maatte tværtimod være i høi Grad at anbefale. Hvis man derimod fik autoriseret et bestemt Antal, som vidste med sig selv, at der var Ingen, der kunde gaa dem i Næringen, saa var man udsat for at blive behandlet slet eller i hvert Fald mindre humant hos dem, fordi de vidste, at Folk havde ikke andre Steder at gaa hen end til dem, som regjerede huer i sit Distrikt. Justitsministeren udtalte, at der vilde komme en stor Mængde Fæstemænd; men jeg veed nu ikke, hvoraf den ærede Justitsminister slutter dette. Jeg er nu tilbøielig til at tro det Modsatte. Naar der ikke nu, under de nuværende flette Kontrolbestemmelser er kommet en stor Mængde Fæstemænd, tror jeg ikke, der vil komme en stor Mængde, fordi vi opstille en hel Række af meget besværlige Bestemmelser for de Mænd eller Kvinder, som ville give sig af med denne Forretning. Jeg tror, det er et af disse Forsøg paa at lægge Hindringer i Veien for Flertallets Ændringer, som i Virkeligheden ikke have Noget paa sig. Naar Ministeren hævdede, at Autoriteterne vælge bedst, saa erkjender jeg aabent, at jeg har slet ingen Tro derpaa. Autoriteternes Valg af Embedsmænd og disse Embedsmænds Embedsførelse har ofte — det kan jo Ministeren ogsaa selv aflægge Vidnesbyrd om — været paa en saadan Maade, at vi ingen Grund have til at tro, at der er nogen særlig Betyrrelse ved, at Autoriteterne have Valget. Deri ligger slet ikke noget Angreb paa Ministeren, for ikke at have valgt saa godt som han forstaar at vælge. Den ærede Minister yttrede fremdeles, at de flette Fæstemænd godt havde 100 Kr. at betale for deres Næringsbevis, og at de ogsaa kunde stille Kaution. Hvad de 100 Kr. angaa, kan det være, at de Paagældende have dem, men hvad Kautionen angaar, er det jo i Ændringsforslaget under Nr. 4 bestemt, at vedkommende Magistrat eller Amtmand skal fastsætte, hvilken Kaution der skal stilles. Derjom altsaa vedkommende Autoritet mener, at Ansøgeren er en slet Person, eller at der er Noget at udsætte paa ham, vil den tage Hensyn dertil ved Bestemmelsen af den Kaution, der skal stilles. Det følger af sig selv. Men Ministeren mener, at det betyder slet ingen Ting. Ja, jeg vil dog spørge den høitærede Minister, saa vel som